

TÍTOL DE LA MATÈRIA:
Filosofia i Ciutadania

CURS 2019-2020
NIVELL 1r Batxillerat

PROFESSOR DE LA MATÈRIA
Joaquim Rios

ÀMBIT CURRICULAR:
Cultura i valors

HORES SETMANALS: 2 h/s

QUÈ APRENDREM?

1r Trimestre	2n Trimestre	3r Trimestre
<u>BLOC I. Saber Filosòfic</u> <u>TEMA 1. Discurs racional (filosofia, ciència..) versus altres discursos (mite, religió...)</u> Continguts: caracterització del discurs filosòfic davant d'altres discursos (científic, mític, religiosos...). El discurs racional: ciència i filosofia. Origen històric del pensament filosòfic i científic. L'experiència filosòfica. Aplicació pràctica: discurs tancat i hermètic (sectes) – discurs obert i públic (filosofia i ciència) <u>TEMA 2. La Lògica i el coneixement.</u> Continguts: caracterització del discurs lògic com a model de coneixement i la seva aplicació a la ciència i la filosofia; arg. deductiva i arg. inductiva; la Lògica Proposicional. Aplicació pràctica: exercicis de Lògica Proposicional i aplicació a l'estructura dels textos. Proposta complementària de recerca: aplicatius, software, mecanismes que facin servir la lògica; altres lògiques...	<u>TEMA 3 (Problemes filosòfics fonamentals). Realitat i veritat</u> Continguts: El problema de la realitat (el món). La percepció de la realitat. Receptivitat sensorial, estructuració simbòlica i dimensió afectiva de la percepció del món. Definició del problema de la realitat en la Història de la Filosofia. Autors a treballar: Presocràtics, Sòcrates, Plató, Aristòtil, Descartes (els autors escollits poden variar segons les expectatives de la matèria) Aplicació pràctica: fragment pel·lícula "Matrix"; visionat i debat al voltant dels seus continguts filosòfics. Lectura i comentari de textos filosòfics. Introducció a la tècnica del comentari de text filosòfic. <u>TEMA 4 (Problemes filosòfics fonamentals). El problema de la identitat personal (el jo).</u> Teories modernes sobre la identitat personal i les relacions ment-cervell: monisme materialista, fisicalista, monisme cibernètic, emergentisme, dualisme, interaccionisme. El problema de l'ànima en la Història de la Filosofia. Autors a treballar: Pitagorisme, Atomisme, Plató, Aristòtil, Descartes, Hume, selecció d'algun pensador contemporani encara per decidir. Aplicació pràctica: possible visionat d'una pel·lícula o documental i debat al voltant dels seus continguts filosòfics. Lectura i comentari de textos filosòfics.	<u>TEMA 5 (Problemes filosòfics fonamentals). El problema de l'origen i causa de tot (Déu com a resposta).</u> Arguments de la Història de la Filosofia sobre l'existència de Déu. Concepcions actuals sobre l'Univers i el seu sentit. Autors a treballar: Plató, Aristòtil, Edat Mitjana, Descartes, Hume, selecció d'algun pensador contemporani encara per decidir. Aplicació pràctica: Lectura i comentari de textos filosòfics. <u>BLOC II. L'ACCIÓ HUMANA</u> <u>TEMA 6. L'acció humana i la responsabilitat moral i cívica.</u> Continguts: caracterització de l'acció moral i de l'acció racional i anàlisi dels seus fonaments; plantejament de la responsabilitat en contextos normatius, legals i morals; explicació d'algunes teories ètiques en relació amb els ideals de felicitat i justícia, i de la polèmica que comporten. El problema moral i ètic en la Història de la Filosofia. Autors a treballar: Sòcrates, Plató, Aristòtil, Corrents hel·lenístics, Cristianisme, Marx i Engels i la crítica a la religió, Nietzsche, concepcions contemporànies sobre moral i ètica. Aplicació pràctica: debat sobre un tema d'actualitat de contingut moral/ètic, construcció d'arguments i defensa d'opinions en debat grupal.

OBJECTIUS

- Identificar i apreciar el sentit de problemes filosòfics relatius a l'ésser humà, l'acció, la moral i la política, i emprar amb propietat i rigor els nous conceptes i termes assimilats per a l'anàlisi i la discussió.
- Argumentar de manera coherent el pensament propi de forma oral i escrita, i contrastar-lo amb altres posicions i argumentacions.
- Analitzar textos filosòfics, identificant els problemes que plantegen, així com els arguments i les solucions que proposen, i comentar-los considerant la seva coherència interna i el context històric al qual pertanyen.
- Consolidar i fonamentar teòricament la competència social i ciutadana exercida en democràcia.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Dimensió personal

1. Actuar amb autonomia en la presa de decisions i ser responsable dels propis actes.
2. Assumir actituds ètiques derivades de la Declaració Universal dels Drets Humans.
3. Qüestionar-se i usar l'argumentació per superar prejudicis i consolidar el pensament propi.
4. Identificar els aspectes ètics de cada situació i donar-hi respostes adients i preferentment innovadores.

Dimensió interpersonal

5. Mostrar actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences.
6. Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau.

Dimensió sociocultural

7. Comprendre i valorar el nostre món a partir de les arrels culturals que l'han configurat.
8. Copsar les dimensions ètiques dels grans relats literaris i de les obres artístiques.
9. Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i de manera col·lectiva.
10. Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.

COM TREBALLAREM?

- Classes ordinàries amb metodologia magistral, però de caràcter interactiu i amb debats relacionats amb el tema explicat.
- Activitats pràctiques: visionat de reportatges, posades en comú i activitats de grup.

QUÈ I COM AVALUAREM? (Instruments d'avaluació)

Avaluacions trimestrals

- L'avaluació serà contínua, centrada en el treball de l'alumne durant el trimestre que quedarà recollit en els exàmens i exercicis desenvolupats.
- Durant cada avaluació es faran dues proves o controls escrits sobre els continguts teòrics treballats a classe. Les proves inclouran el comentari de text filosòfic amb opinió personal que haurà de ser reflexiva i crítica.
- La nota d'avaluació es calcularà fent la mitjana ponderada de les dues proves i dels exercicis treballats durant el trimestre. El pes dels exàmens no podrà ser inferior al 70 % de la nota d'avaluació. Fins al 30% restant estarà ocupat pels exercicis de classe, treballs i també l'actitud (puntualitat, interès, participació, iniciativa...).

- L'actitud de l'alumne tindrà incidència en la nota d'avaluació en sentit positiu i negatiu. Una actitud negativa a classe pot suposar fins a un 30% d'afectació en la nota global del trimestre. L'actitud s'avalua de forma continuada i no puntual.
- La puntualitat i l'assistència a classe tenen un caràcter essencial en l'avaluació de la matèria. Els retards i faltes a classe no justificats es comptabilitzaran negativament i afectaran la nota global. Cada retard o falta no justificat descomptarà de la nota d'avaluació 0,10 punts.
- Un examen al qual no s'hagi pogut assistir no es repetirà si l'absència no està clarament justificada amb un certificat del metge o, només en casos excepcionals, un cop s'hagi aclarit adequadament l'absència amb el pare / mare o responsable legal de l'alumne.
- Les notes no s'arrodoneixen en aquesta matèria si no és perquè el professor així ho considera, valorant l'actitud de l'alumne en l'assignatura. L'arrodoniment tant pot ser cap amunt com cap avall, segons l'actitud de l'alumne. Ordinàriament l'arrodoniment es farà a partir del 0,75 al valor superior. Els decimals que estiguin per sota d'aquest valor (0,75) no s'arrodoniran si no és en un cas excepcional clarament justificat. L'aplicació d'un arrodoniment en una avaluació invalida altres arrodoniments en la nota global d'altres avaluacions, tret que el professor consideri una excepcionalitat justificada en base a l'actitud de l'alumne.

Avaluació final

- Si han estat aprovades totes les avaluacions, la nota final de curs es calcularà fent la mitjana aritmètica de les tres avaluacions.
- Es farà una prova extraordinària a final de curs per pujar nota, a la qual es podran presentar voluntàriament tots aquells alumnes que hagin aprovat el curs. Si la nota és inferior a 3 punts hi haurà repercussió sobre la nota global de curs. No es podrà lliurar l'examen en blanc. A aquesta prova es podrà presentar també l'alumnat que tingui alguna avaluació pendent per recuperar.
- La nota no podrà pujar més d'un punt en l'assignatura mitjançant l'examen de pujar nota. El resultat d'aquest examen farà promig amb la nota base que es vol apujar. Si la nota final arriba al 0,75 de decimals, s'aplicarà un arrodoniment al valor superior. Una nota a l'examen inferior al 3 pot afectar la nota global de la matèria.

COM ES QUALIFICARÀ?

A final de curs es valorarà el grau d'assoliment amb els següents termes:

- 9-10 (AE: Assoliment Excel·lent)
 7-8 (AN: Assoliment Notable)
 5-6 (AS: Assoliment Satisfactori)
 1-2-3-4 (NA: No assoliment)

RECUPERACIÓ

- Les avaluacions suspeses s'hauran de recuperar mitjançant la prova de recuperació que es farà després de cada trimestre. La nota de la recuperació farà mitjana amb la nota suspesa que es considerarà a partir del 4. Si la nota de la recuperació és 5 no es farà promig amb el 4 i directament es donarà per recuperada la matèria. En cap cas la nota de la recuperació serà la nota definitiva de l'avaluació.
- Es farà una prova extraordinària a final de curs per pujar nota, a la qual es podran presentar voluntàriament tots aquells alumnes que hagin aprovat el curs. A aquesta prova es podrà presentar també l'alumnat que tingui alguna avaluació pendent per recuperar.
- En cas de no superació del curs, l'alumnat tindrà una prova de recuperació el mes de setembre, com marca la normativa, de la totalitat de la matèria, amb independència de les avaluacions que tingui suspeses. L'examen de setembre serà de tot el curs.

MATERIALS I RECURSOS

Tots els materials i recursos es troben a disposició de l'alumnat al Web FiloCosta, accessible des del cercador de GOOGLE.